

The Gospel of Matthew, Chapters 4-7

As mentioned above, M.A. Castrén translated four chapters from the Gospel of Matthew into the Ižma dialect and attached them to his grammar as sample texts. Castrén based his Ižma translation on a previous translation by A.V. Šergin into another Komi dialect, the Vyčegda dialect, published in Saint Petersburg in 1823. (Cf. EGS, p. II and p. V, note 6.) The editors refer to this source when commenting Castrén's translation, and therefore these chapters have been appended to *Syrjaenica*, see pp. 236–248.

119

Quattuor Capita Matthaei.

Caput quartum (*Njoljed jur*).

1. Sek Jisus nuädäma völi duchän pustinjää', ylädäm pomla Diavälsänj.
2. I vidzjoomystän njeljaamyn lun i njeljaamyn voi, sybörti c'ygjali.
3. I vomystän sy djinä' ylädysj vöipis: Tekä Jen pi, vöip, med etaja iizjas loänys njanjjas.
4. A sya vöipis vodeja: giz'äm vyl:n vyijym, oz ötik njanj pomlas looja loä mort, a bydejama kyls, kody Jen vomys peä.
5. Sek bostis syje diaväl wez'a karä', suutädis syje vic'ko veit vylä.
6. I vöipis syly: Tekä Jen pi, uskedejy ulä'; giz'äm vyl:n ved vöipä: kudzy Angeljasysly c'öktäma te pomlasyd (vidzjny tenä) i kivylanys bostasny tenä, med on doid assjyd koktä iiz bärdä'.
7. Jisus vöipis syly: sidzjz'e giz'äma: in yläd assjyd Gospodj Jentä.

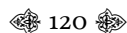
Four Chapters from the Gospel of St. Matthew

Njoljed jur [Matt. 4:1–25]

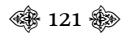
1. *Sek Jisus nuädäma völi duchän puštinjää',
ylädäm pomla Diavälsänj.*³⁵⁸
2. *I vidzjoomys[j]tän njeljaamyn lun i
njeljaamyn voj, sybörti*³⁵⁹ *čyġjali.*
3. *I vomys[j]tän sy djinä' ylädysj vöjpis*³⁶⁰:
*Tekä*³⁶¹ *Jen pi, vöjp, med etaja iizjas loänys njanjjas.*
4. *A sya vöjpis vodcja: gižäm vylyn vyjym,
oz ötik njanj pomlas[j] looja löä*³⁶² *mort,
a bydcjama kyls[j], kody Jen vomys[j] petä.*
5. *Sek bos[j]tis syje diaväl veža karä',
suutädis syje vičko*³⁶³ *vejt vylä'*³⁶⁴.
6. *I vöjpis syly: Tekä*³⁶⁵ *Jen pi, uskedejy ulä';
gižäm vylyn ved vöjpä: kudzj Angeljasysly čöktäma
te pomlasyd (vidzjny tenä) i kivylanys*³⁶⁶ *bos[j]tasnys
tenä, med*³⁶⁷ *on dojd assjyd koktä iiz bärdä'.*
7. *Jisus vöjpis syly: sidzje gižäma:
in yläd assjyd Gospodj Jentä.*

- 358 This sentence contains a passive construction that is rare but typical of translation texts. It contains an agent in the instrumental as in Russian (cf. Ru: Иисус возведен был Духом); cf. Rédei 1978: 100–101. The Russian loan word *diaväl* 'devil' is written in KSK [дявел] *djavel*.
- 359 The postposition should be written separate: *sy börti* (as in Šergin's translation).
- 360 In the Ižma dialect there is a special verb *vöjpnj* 'to say, to tell', in the literary language these are: *šuny* [шунь] and *visjtavny* [висътавнъ], respectively. Originally Castrén wrote *vöjpnj*, with *i*, pro *j*, cf. KSK 1: 260: вöйпнъ. Oftentimes he has been inconsistent in choosing whether to write *-i-* or *-j-* after a vowel. Here, as everywhere, *j* is used to show that there is no diphthong in the Ižma dialect nor in the literary language.
- 361 The conjunction *kä* 'if' should be written separate: *Te kä*, cf. KSK 1: 653: ке.
- 362 The negative form *oz... löä* 'does not become' should be *oz... loo* (?), as written in the Corrigenda; perhaps the question mark added by Castrén tells of some hesitation, or he

- did not recognize the negative construction.
- 363 Cf. Vocabulary.
- 364 As corrected in the Corrigenda.
- 365 The conjunction *kā* ‘if’ should be written separate: *Te kā*, cf. KSK 1: 653: ке.
- 366 The postposition should be written separate: *ki vylanys*. This must be a simple mistake; the *vyl* postpositions are written as separate words throughout the text.
- 367 Here *med* is a final conjunction (cf. Bartens 2000: 221).
- 368 The conjunction *kā* ‘if’ should be written separate.
- 369 *yšta* ‘that’ is a typical conjunction in the Ižma dialect (cf. § 100), it is a synonym to *myj*, see Matt. 5:17.
- 370 *kutāma völi* ‘has been arrested’: Castrén has mentioned only one past tense, preterite (see § 66), but here we may see an obvious pluperfect, i.e. IV preterite. Cf. ÖKK (pp. 256–257).
- 371 As corrected in the Corrigenda, but the correct transcription would be *vossjis* ‘opened’.

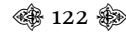
8. *Bara bos[j]tis syje Diaväl (katis) zej džudžyd göra vylä’ i petkedlis syly byd carštväsä tacjes jugydlys[j] i slava nylys[j].*
9. *I vöjpis syly: bydcän taje Tenyd s[j]eta, jubirtankä³⁶⁸ menum muedzj.*
10. *Sek syly vöjpis Jisus: mun me djinsjum, Satana; gižäma ved vyjym: as Gospodj Jenmydly jubirt i syly ötnasly služit.*
11. *Sek kol[j]is syje Diaväl, i Angeljas vojisnys i kucjisnys služitny syly.*
12. *Kylis Jisus, yšta³⁶⁹ Joan kutāma völi³⁷⁰, muni Galileaä’.*
13. *I kol[j]is Nazaret, vojis i kucjis ooni morjedor Kapernaum karyn, Zavulon i Neffalim gögäryn.*
14. *Med loas Isaia proroklän vöjpämys, kody vöjpä:*
15. *Mu Zavulonlän i mu Neffalimlän, tuj kuzja Jordan sajyn Galilea vojtyrjaslän.*
16. *Pukalysj vojtyrjas pemydinyn adzjisnys ydžyd jugyd; i pukalys[j]jasly pemyd kulan štöränayn vosjis³⁷¹ jugyd nyly.*
17. *Sekysänj kucjis Jisus veledny i vöjpnj: pökajtcje, matys[j]tis ved njebesnä j carštvä.*

18. *Vetlygän Galilejskäj morje dorti,
adzjis kyk vokäs, Simonäs, kody šusje Petr,
i Andrejäs voksä syls[j], tyy cjötygän morjeä,
nya ved völinys cjeri kyjys[j]jas.*
19. *I vöjpis nyly: me börsänje loktä
i tijantä me kara mortjasäs kyjys[j]jasän.*
20. *Nya ödja kol[j]isnys tyyjas i sy börsänj muninys.*
21. *I munäm böryn setys[j], adzjis mukäd kyk vokäs,
Jaakäs Zevedejlys[j] i voksä syls[j] Ioanäs,
as pyžanys Zevedej ajkäd³⁷², vocjlygän
assjynys tyyjasnysä, i koris nyje.*
22. *Nya ödja kol[j]isnys pyž i assjynys ajnysä,
muninys sy börsänj.*
23. *I vetlis ĵisus bydcän Galilea gögär,
velädis nyje cjukartcemjasyn i vis[j]toolis evangelie
carštvälis[j] i burdädalis bydcjama vis[j]äm
i bydcjama vermytäm vojtyrlis[j].*
24. *I peti juor sy pomlas bydcän Siria kuzja i
vajedlisnys sy dorä bydcän vis[j]is[j]jasäs,
kodjas vis[j]isnys bässänj i tölys[j]sänj, i kodjas kiän
i kokän iz vermynys vörsjyny i burdädis nyje.*
25. *I muninys sy börsänj una vojtyr Galileays[j] i
daskarys[j], Ĵerusalemys[j], Ĵudeays[j] i Ĵordan sajys[j].*

372 *-käd*: in the literary language *-köd* [көд] is the suffix of the comitative case; it is widely used in this text as dependent morphology, though Castrén has not mentioned this case in the declension of nouns (cf. § 25–31) but has as a postposition (cf. § 90).

373–375 Castrén has given the adj. pl. form *maibräs* here, though it should be *majbräs*. According to § 44 the editors have added the correct plural suffix *-äs* in Matt. 5:3–11, as it is in 6:16 *gažtämäs*; 6:26 *burdžykäs*; 7:11 *ljokäs*.

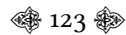

122

Vitäd jur

[Matt. 5:1–48]

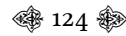
1. *Vojtyrjas adzjymys[j]tän kajis göra vylä', i kor puks[j]is, sek vojisnys sy dijnä' veledcjys[j]jas sylän.*
2. *I sya assjys vom voštymys[j]tän, velädis nyje, vöjpygän:*
3. *Majbräs³⁷³ kušjas lolän; nylän ved vyjym njebesnä j caršvä.*
4. *Majbräs j bördys[j]jas; nya ved gažmasnys.*
5. *Majbräs j ramjas; nyly ved loas mu.*
6. *Majbräs³⁷⁴ čygyalys[j]jas i vatämjas ves[j]kyd pydla; nya ved pötasnys.*
7. *Majbräs j miläs[j]tajas; nya ved loasnys milujtämäs j.*
8. *Majbräs j söštäm-sjölämajas; nya ved ĵenmäs adzjasnys.*
9. *Majbräs j miritys[j]jas; nya ved pĵanjas ĵenlän šusjasnys.*
10. *Majbräs³⁷⁵ vötlämajas ves[j]kyd pydla; nylän ved vyjym njebesnä j caršvä.*

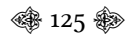
11. *Majbyräs j ti, kor juorasnys³⁷⁶ tijantä
i vötlanys i šuasnys byd ljok kyy
ti vylanyd ves[j]kydtäg me pomlasä.*
12. *Raadujtcje i gažedcje;
tijan ved una med njebesajasyn;
sidzj ved vötlinys prorokjasäs,
kodjas (völinys) vodzjyn tisjynnyd³⁷⁷.*
13. *Ti vyjymäs[j] soo mulän;
kor soo dubalä, myjjen solasjas?
sesseä³⁷⁸ n[j]ikycjen[j]in³⁷⁹ oz lösjo, kudzj
³⁸⁰ sömyn kis[j]tyny ortsä' i taljoony mortjasly.
14. *Ti vyjymäs[j] jugyd vojtyrjasly:
oz vermy kar dzjebzjyny göra vylyn sulalysj.*
15. *I öztymys[j]tän bi, oz puktynys syje vejt ulä',
no bividzjan vylä' i jugjalä bydänly,
kodjas vyjymäs[j] kerkayn.*
16. *Sidzj med jugjalas tijan jugydnyd mortjas vodzjyn,
med adzjasnys tijancjynyd bur karämnydtä
i oškasnys Ajnydtä tijancjynyd, kod njebesajasyn.*
17. *In dumajtä, myj me voji rözeritny zakon l[j]ibä
prorokjasäs; me ig vo rözeritny, no tyrtny.*
18. *Ves[j]kydaa ved vöjpa tijan: nebesa³⁸¹ i mu munä;
n[j]ikučäm med dzjölja gižäm zakonys[j]
oz mun sytäg, kycedzj bydcän oz tyr.*

- 376 See KSK 2: 867: юортны (*juortny* 'to insult').
- 377 Should be *tisjynyd*, see § 57: *ti* 'you (pl.)', in elative case. Cf. Matt. 6:27 *tisjynyd*.
- 378 *sesseä* = *sessja* [сэссия] 'then; after that'; both forms in the manuscript.
- 379 Should be written separate: *n[j]ikycje n[j]in* 'no way anymore'. Cf. Šergin, who in his translation has written this particle as an enclitic, dependent morphology of the previous word. See Appendix.
- 380 The purpose of this asterisk is unknown.
- 381 The Russian loan word *nebesa* 'heaven' should be written *njebesa*, as in Matt. 5:16, 34 beginning with a soft *nje-*, and as it always is in the adjective form *njebesnä j* 'heavenly', e.g. Matt. 4:17.

- 382 In the manuscript:
kyyllynyd.
- 383 Cf. pluperfect in Matt.
4:12, note 370.
- 384 *vešörä*, in the literary language: *veššörö* [вешшөрö].
- 385–387 *-käd*: in the literary language *-köd* [көд] is the comitative case suffix; it is widely used in this text as dependent morphology, though Castrén has not mentioned this case in the declension of nouns (cf. § 25–31) but has as a postposition (cf. § 90). See more comitatives in Matt. 5:28, 40, 41.

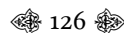
19. *Kod kor razeritas eta dzjölja zapoved[j]jasys[j]
ötikäs i velädis sidzj mortjasäs;
sya dzjöljadžyk šusjas njebesnäj carštväyn;
a kod karas i velädas,
sya ydžyd šusjas njebesnäj carštväyn.*
20. *Vöjpa ved me tijan; kor tijan ves[j]kydnyd oz loo
ydžydžyk kn[j]ižn[j]ikjasys[j] i Farise[j]jasys[j],
on pyrä njebesnäj carštvää’.*
21. *Kylinnyd³⁸² ti, myj visjtaläma völi³⁸³ važjasly:
in vi; kod vias, myža loas sudly.*
22. *A me vöjpa tijan:
bydän, kod lögalä as vokys vylä’ vešörä³⁸⁴,
myža loas sudly;
kod vöjpas as vokysly: n[j]inäm mort,
myža loas ydžyd sudly;
kod vöjpas: myykydtäm mort,
myža loas kuslytäm bijyn sotcjyny.*
23. *I sidzj kor vajan assjyd koz[j]in völtar vodzje’
i sek myykyd ylad usje,
yštä tenad vok lög kutä te vylad.*
24. *Kolj secje’ assjyd koz[j]in völtar vodzjas
i mun vodžyk, burasj as vokydkäd³⁸⁵,
sek lok i vaj koz[j]in assjyd.*
25. *Miritcjy ödjadžyk, kodkäd³⁸⁶ lög kutan,
ky[t]c[j]edzj te vyjym tuj vylын sykäd³⁸⁷,
med sya oz s[j]et tenä sudjaly,
a sudja med oz s[j]et tenä slugaly,
i med oz cjöötmys tenä tjurmaä’.*

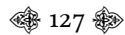
26. *Ves[j]kydaa vis[j]tala³⁸⁸ tenyd: on pet setys[j],
ky[t]c[j]edzj on s[j]et med bör põluškatä.*
27. *Kylinnyd³⁸⁹, myj vis[j]taläma važjasly:
in preljubodäjstvujt.*
28. *A me vis[j]tala tijan: bydän, kod vislas³⁹⁰
jöz³⁹¹ götyr vylä' ljok dumaän,
ljubodäjstvujt is n[j]in³⁹² sykäd as sjölämas.*
29. *Korže³⁹³ ves[j]kyd s[j]in tenad ylädä tenä,
kysky syje i šybit as djinsjyd;
burdžyk ved tenyd, med vošas ötik tor tenad,
a nje acjyd bydcän šybitäma loan kuštäm bije'.*
30. *I kor ves[j]kyd ki tenad ylädä tenä,
kysky syje i šybit as djinsjyd,
burdžyk ved tenyd, med vošas ötik tor tenad,
a nje acjyd bydcän šybitäma loan kuštäm bije'.*
31. *Vis[j]talämaže³⁹⁴ völi³⁹⁵:
kor kod ledzjas assjys götyr,
med s[j]etas syly juksjan-gižäm.*
32. *A me vis[j]tala tijan: bydän, kod ledzjas
assjys götyr, preljubodäjanieys[j] öddor,
sya cjöktä syje preljubodäjstvujtny,
i kod ledzjemaäs bos[j]tas, preljubodäjstvujtä.*
33. *Bara ti kylinnyd³⁹⁶,
myj vis[j]taläma völi³⁹⁷ važjasly:
vešörä³⁹⁸ in böžitejy,
no kar, myjjyn böžitejin Gospodj vodzjyn.*

- 388 Castrén has also used the more literary verb *visjtala* < *visjtoony* (< *visjtavny*) 'to tell' alongside the dialectal verb synonym *vöjpony*.
- 389 In the manuscript: *kyyllynnyd*.
- 390 Misprint: should be *vizjlas*, see Vocabulary: *vizla*, cf. KSK 1: 206: ВИЗЬЛЫНЫ.
- 391 As given in the Corrigenda.
- 392 Cf. the particle *n[j]in* in Matt. 5:13.
- 393, 394 The particle *že*, in the literary language *žö* [жө], is not an enclite, it must be written separate everywhere in this text, e.g. here: *Kor že*; *Visjtaläma že*. Cf. Šergin has written this particle separate from the previous word (as has Castrén many times in his manuscript).
- 395 Cf. pluperfect in Matt. 4:12 and 5:21.
- 396 In the manuscript: *kyyllynnyd*.
- 397 Cf. pluperfect in Matt. 4:12, 5:21 and 5:31.
- 398 *vešörä*, in the literary language: *veššörö* [весьшөрö].

- 399 Cf. the particle *že* in Matt. 5:29, note 393.
- 400 *ni* is a Russian negative word [ни], in Castrén's transcription it ought to be *nji*. Very often Castrén has dropped his palatalization mark *j* before the vowel *i*. Cf. the Russian negative word *nje* [не], in Matt. 5:29, 30.
- 401, 402 Cf. the particle *že* in Matt. 5:29, note 393.
- 403 Misprint: should be *Ti*.
- 404 In the manuscript: *kyyllynnyd*.
- 405 Cf. pluperfect in Matt. 4:12, 5:21, 5:31 and 5:33.
- 406, 407 As corrected in the Corrigenda, but should be *pydjlja* [пыдья].
- 408, 409 Cf. the particle *že* in Matt. 5:29, note 393.
- 410 This Russian word [щека] 'cheek' is also in Šergin's translation; in the Ižma dialect: *ban bök* [бан бок], see KSK 1: 55.
- 411, 412 *myödä* (present 3SG) < *mödny* [модны] 'to want', see Vocabulary.
- 413 In the manuscript: *kyyllynnyd*.
- 414 Cf. the particle *že* in Matt. 5:29, note 393.

34. *Meže³⁹⁹ vis[j]tala tijan: n[j]ikudzj in böžitcjy
n[j]i⁴⁰⁰ njebesaän, sya ved preštol vyjym Jenlän.*
35. *N[j]i muän, sya vyjym kokuu sylän;
n[j]i Jerusalemän, sya vyjym kar ydžyd Carilän.*
36. *N[j]i in böžitcjy as jurnad, sy pomla myj on vermy te
ötik jurs[j]i jedžydäs, l[j]ibä sjödäs karny.*
37. *Medže⁴⁰¹ tijan loas böžitcjan kyy: sidzj, sidzj; abu, abu:
myjže⁴⁰² vyyti tays[j], sya vyjym lukaväjsänj.*
38. *Te⁴⁰³ kylinnyd⁴⁰⁴, myj vis[j]taläma völi⁴⁰⁵:
s[j]in s[j]in pidla⁴⁰⁶ i pin[j] pin[j] pidla⁴⁰⁷.*
39. *Meže⁴⁰⁸ vis[j]tala tijan: in vodsasje ljokly,
no korže⁴⁰⁹ vocjkas tenyd ves[j]kyd ščökaä⁴¹⁰,
bergäd syly i muödortä.*
40. *I kod muödä⁴¹¹ tekäd sudjicjyny i myrdjyny
tencjyd vyls pas[j]käm, s[j]et syly i döräm.*
41. *I kod tenä nuädis askädys ötik vers,
mun sykäd i kykäs.*
42. *Kod tencjyd korä, s[j]et,
i kod muödä⁴¹² tencjyd uuždyny, in ötkäžit.*
43. *Ti kylinnyd⁴¹³, myj vis[j]taläma:
ljubit assjyd vöktä i in ljubit assjyd vörägtä.*
44. *Meže⁴¹⁴ vis[j]tala tijan: ljubitä assjynyd vörägjasnydä,
burkylalä tijantä böžitedys[j]jasäs, buräs karä,*

*kodjas oz ljubitnys tijantä i kejmä tijan ljok
karys[j]jas i tijantä vötlÿs[j]jas pydla⁴¹⁵.*

45. *Med⁴¹⁶ loannÿd pïjanjas as Ajnydlän,
kod vyjÿm njebesajasyñ, yšta sya cjöktä as
šondÿysly ledzjny jugÿd ljokjas vylä' i burjas vylä'
i zernÿ ves[j]kydjyas vylä' i ljokjas vylä'.*
46. *Kor ti kucjannÿd ljubitny tijantä ljubitys[j]jasäs,
kučäm tijan vyjÿm vitcjyny med?
i mytarjas ozäm⁴¹⁷ syježe⁴¹⁸ karnÿs?*
47. *I kor okalannÿd assjynÿd drugjasnydä * sömÿn,⁴¹⁹
myj vÿyyti⁴²⁰ karannÿd?
i väritämjas ozäm⁴²¹ syježe⁴²² karnÿs?*
48. *Loäže⁴²³ ti sÿpomla⁴²⁴ buräsÿ,
kudzj i Aj tijan njebesnäÿ vyjÿm bur.*

Kvajtäd jur
[Matt. 6:1–34]

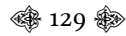
1. *Vitcÿsÿe juklyny assjynÿd miläs[j]tina vojtyr vodzjÿn,
kor adzjenÿs nya tijantä; a muödorni tijan oz loo
n[j]ikučäm myntäm as njebesnäÿ Ajsänjnyd.*
2. *Korže⁴²⁵ te juklan miläs[j]tina, in ošÿÿsÿj asnad, kudzj
licemärjas karänÿs vojtyr cjukarjasÿn i ulicajasyñ,
med ves[j]kä oškasnÿs nyje vojtyr;
ves[j]kydaa vis[j]tala tijan:
nya bos[j]tisnÿsn[j]in⁴²⁶ aslÿnÿs med.*

- 415 As corrected in the Corrigenda, but should be *pydÿlja* [пыдья], see Matt. 5:38.
- 416 Here *med* is a final conjunction (cf. Bartens 2000: 221).
- 417 *äm* [эм] is a particle, which ought to be written separate after the negative word: *oz äm*.
- 418 Cf. the particle *že* in Matt. 5:29, note 393.
- 419 The purpose of this asterisk is unknown.
- 420 Misprint: *vÿyyti* > *vÿyti*, see KSK 1: 301: ВЬЫТИ.
- 421 See note 417.
- 422, 423 Cf. the particle *že* in Matt. 5:29, note 393.
- 424 Should be written separate: *sy pomla*, as in Matt. 5:36.
- 425 Cf. the particle *že* in Matt. 5:29, note 393.
- 426 Cf. the particle *n[j]in* in Matt. 5:13.

- 427 Cf. the particle *n[j]in* in Matt. 5:13.
 428 Cf. the particle *že* in Matt. 5:29, note 393.
 429 In the manuscript: *kyy-lämaäs[j]*.
 430 *kojd* 'like' should be written separate: *ny kojd*.

❖ 128 ❖

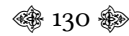
3. *A te sidzj jukly miläs[j]tina,
 med oz töd tenad šuljga ki,
 myj karä ves[j]kydyd.*
4. *Med loas miläs[j]tina tenad gusjen i Aj tenad,
 kod adzje gusjen, myntas tenyd javnä.*
5. *I kor kejman, in loo kudzj licemärjas, kodjas
 jubitänyš vojtyr cjukarjasyn i ulicajasyš
 suutalämän kejmyny, med adzjasnyš nyje vojtyr;
 ves[j]kydaa vis[j]tala tijaš:
 nya bos[j]tisnyšn[j]in⁴²⁷ aslynys med.*
6. *A te, kor kejman, pyr as kumad i assjyd obäs s[j]ipty,
 kejmy as Ajydy, kod oz tydoo, i Aj tenad,
 kod adzje gusjen, myntas tenyd javnä.*
7. *Kejmygänže⁴²⁸, in vvyti sjornjitä,
 kudzj väritämjas: nya ved dumajtänyš,
 yštä as una sjornjitämnanys loasnyš kylämaäs[j]⁴²⁹.*
8. *In loä nykojd⁴³⁰; tödä ved tijaš Aj,
 myjjys[j] tijaš nužda, kortedzjnyd.*
9. *A ti kejmä sidzj:
 Aje mijaš, kod vyjym njebesajasyš,
 med svjaticjas tenad n[j]imyd.*
10. *Med voas Tenad carštväyd;
 med loas Tenad völjayd,
 kudzj njebesayš i mu vyllyn.*

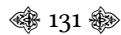
11. *Njanjnumäs mijancjunum vaj mijan talun kezä'.*
12. *I kolj mijancjunum udžjesjasnumäs,
kudzj i mi koljalam assjunum udžjesajasnumly.*
13. *I in nuäd mijantä yledny, a vidzj lukaväjys[j].
Tenad ved vyjym carštvä i vyn i slava väkjas kezä'.
Amin.*
14. *Kor kucjannyd ledzjny mortjaslys[j] grächjas,
ledzjas i tijancjynyd tijan njebesnäj Ajnyd.*
15. *I kor on kucje ledzjny mortjaslys[j] grächjas,
oz ledzj i Ajnyd tijan tijancjynyd grächjas.*
16. *Korže⁴³¹ vidzjalannyd, in loä gažtämäsč kudzj
licemärjas: nya ved oolänys sek šog čužämaäsč;
med adzjasnys vidzjaläm nylys[j] vojtyr.
Ves[j]kydaa vis[j]tala tijan:
nya bos[j]tinysn[j]in⁴³² aslynys med.*
17. *A te vidzjalygad majt assjyd jurtä i
mys[j]ky assjyd čužämtä.*
18. *Med oz pedkedečy⁴³³ mortjasly vidzjalämyd,
no as Ajydly, kod oz tydoo: i Aj tenad,
kod adzje gusjen, myntas tenyd javnä.*
19. *In cjukartä aslynym myj bur mu vylm,
kön gag i sim sjojä i kön gusjas[j]ys[j]jas
kodjänys i guänys.*

- 431 Cf. the particle *že* in Matt. 5:29, note 393.
- 432 Cf. the particle *n[j]in* in Matt. 5:13.
- 433 Misprint: the verb stem should be *petked-*.

- 434 The conjunction *kä* ‘if’ should be written separate. Cf. Matt. 4:3, note 361.
- 435 Cf. the particle *že* in Matt. 5:29, note 393.
- 436 Cf. the particle *n[j]in* in Matt. 5:13.
- 437 The postposition should be written separate: *Sy pomla*, as in Matt. 5:36.
- 438 *-äm* [-əM] is a particle, which ought to be written separate after the negative word: *abu äm*.
- 439 Due to palatalization, *tica* ‘bird’ should be written *tjica* [титса < Ру птица], cf. KSK 2: 531.
- 440 *-äm* [-əM] is a particle, which ought to be written separate after the negative word: *abu äm*.

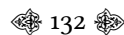
20. *No cjukartä aslynyd myj bur njebesayn,
kön ni gag ni sim oz sjoj,
i kön gusjas[j]ys[j]jas oz kodjynys
i oz gunys.*
21. *Kön ved bur tijan,
setän loas i sjölämnyd tijan.*
22. *Jugdädysj aslyd vyjym s[j]in;
i sidz s[j]inkä⁴³⁴ tenad söštäm,
bydcän acjyd loan jugyd.*
23. *Korže⁴³⁵ s[j]in tenad ljok,
sek bydcän acjyd pemyd loan,
i sidzj kor jugydys te pyčkad vyjym pemyd,
sek pemydys kučämn[j]in⁴³⁶?*
24. *N[j]ikod oz vermy služitny kyk Gospod[j]inly;
l[j]ibä ötiksä ljubitas a muödsä oz:
ljibä otikys djinä’ kutcjysjas, a muödsä koljas.
On vermä služitny Jenly i Mamonly.*
25. *Sypomla⁴³⁷ vis[j]tala tijan:
in tözdysje as loonanyd, myj tijan sjojnny
i myj juny, i myjjen asnydä pas[j]tedny;
lolyd abuäm⁴³⁸ ydžydžyk sjojanys[j]
i aštä pas[j]tädämys[j]?*
26. *Vidzjedä njebesnäjä ticajas⁴³⁹ vylä’;
nya oz ködzjnys, n[j]i oz vundynys,
n[j]i oz cjukartnys susjegä’,
i tijan njebesnäjä Aj verdä nyje.
Ti abuäm⁴⁴⁰ ny’ys[j] burdžykäs.*

27. *Kodže⁴⁴¹ tisjnyd tōždāmān vermas sodtyny as
bydmāmysly chōtj ōtik gyrdzja kuzja.*
28. *I pas[j]kām pomla myj tōždysjannyd?
vidzjedā muvyy turynjas vylā,
kudzj nya bydmānys,
oz rōbitnys, n[j]i oz pecjkynys.*
29. *Vōjpa me tijan: i Solomon as byd slavanoas
sidzj iz pas[j]tasjli, kudzj ōtik ny'ys[j].*
30. *Korže⁴⁴² muvyy turyn,
kod ton bydmā,
i asy šybitāma loas pacje'⁴⁴³,
Jen sidzj pas[j]tādā,
ozāmyj⁴⁴⁴ tijantā zejžyk,
eča vāritys[j]jasā!*
31. *In tōždysje, sjornyān:
myj mijan sjojny, l[j]ibā myj juny,
l[j]ibā myj pas[j]toony?*
32. *Bydcān ved syje vāritāmjas korsjenys:
tōdā ved njebesnāj Aj tijan,
myj taja bydcān tijan kolā.*
33. *Korsje vodžyk⁴⁴⁵ carštvä Jēnlys[j]
i ves[j]kyd syls[j],
i sya bydcān s[j]etcjas tijan.*
34. *I sidzj in tōždysje asja lun pomla;
asja lun acjys kucjas tōždysny as pomla;
tyrmas byd lunly aslas tōždysjem.*

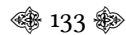
- 441, 442 Cf. the particle *že* in Matt. 5:29, note 393.
- 443 Should be *pāčā* 'into the oven'. See correction, p. 168.
- 444 *āmyj* [эмый] is a particle, which ought to be written separate after the negative word: *oz āmyj*.
- 445 Mistake? Should be *vodžzyk* 'earlier; rather', cf. KSK 1: 224.

- 446 Here *med* is a final conjunction (cf. Bartsens 2000: 221).
- 447–449 Cf. particle *že* in Matt. 5:29, note 393.
- 450, 451 The verb stem should be *zjiged-* [зигедны] ‘to knock’.
- 452 Should be written separate: *Vyjym äm* ‘could there really be’.
- 453 Mistake: the postposition (+ PX2PL) should be *kostannyd* ‘among you’.

Sizimäd jur
[Matt. 7:1–29]

1. *In sudjitä, med⁴⁴⁶ on loä sud[j]itämääs.*
2. *Kučäm sudän ved sud[j]itannyd,
sečämän sud[j]itasnys i tijantä;
i kučäm murtäsän murtalannyd,
sečämänže⁴⁴⁷ murtalasnys i tijan.*
3. *Myjže⁴⁴⁸ te adzjan as vokyd s[j]inmyn uu,
a as s[j]insjyd on adzjy i ker.*
4. *Kudzjže⁴⁴⁹ te vis[j]italan as vokydly:
vaj me bos[j]ta te s[j]insjyd uu,
kor tenad aslad s[j]inmad ker.*
5. *Licemär, bos[j] vodžyk as s[j]insjyd ker,
i sek adzjan bos[j]ny as vokyd s[j]inmys[j] uu.*
6. *In s[j]etä vežaäs ponjasly
i in šyblalä assjynyd dona iizjas porsjas vodzje’,
med oz taljoonys nya as kokjasnanys,
i bergedcjymys[j]tän med oz kosjoolynys.*
7. *Korä i s[j]etcjas tijan; korsje i adzjannyd;
z[j]ikedcje⁴⁵⁰ i vos[j]tasnys tijan.*
8. *Bydän ved, kod korä, bos[j]tas; i kod korsje, adzjas;
i z[j]ikedcjys[j]ly⁴⁵¹ vo[s]sjas.*
9. *Vyjymäm⁴⁵² ti kosmannyd⁴⁵³ sečäm mort, kod,
kor piys sylän korä syls[j] njanj, s[j]etas syly iiz.*

10. *I kor korä cjeri, s[j]etas syly zmäj.*
11. *I sidzj, kor ti vyjymäs[j] ljokäsĵ,
kužannyd as pijannydly s[j]etoony buräs;
kymyn undžyk bur tijan njebesnäĵ Aj
s[j]etas korysĵas[l]yls[j] sy ordys[j].*
12. *I sidzj bydcän, kudzj tijan kolä,
med karasnys tijan mortĵas, sidzj i ti karä nyly;
sy`yn ved i vyjym zakon i prorokĵas.*
13. *Pyrä čygäm öbäsĵasäd, sypomla myj⁴⁵⁴
ota öbäsĵas i ota tuj nuädänys vošäm vylä`
i una vyjym, munys[j]ĵas seti.*
14. *Kudzj ottäm öbäsĵas i čygäm tuj nuädä olämä`
i eča nyje adzĵys[j]ĵas.*
15. *Vitcysje pörĵalysĵ prorokĵasys[j],
kodĵas volasnys ti dĵinanyd yžku pas[j]kämän
i pyčkyn vyjymäs[j] ljok köinkoĵdäsĵ⁴⁵⁵.*
16. *Ny karämĵas sĵörti tödmalannyd nyje;
čĵukartänysäm liežnög⁴⁵⁶ vyls[j] vinograd,
[j]ibä jön vyls[j] smokvajas.*
17. *Sidzj byd bur pu vaje bur votys,
a ljok pu vaje ljok votys.*
18. *Oz vermy bur pu vajny ljok votysĵas
i ljok pu vajny bur votysĵas.*
19. *Byd pu, kod oz vaj bur votysĵas,
keralänys syje i šyblälänys bĵe`.*

- 454 The conjunction *sypomla myj* 'therefore' should be written *sypomla myj*, cf. Matt. 5:36.
- 455 *koĵd* should be written separate: *köin koĵdäsĵ* 'like wolves'.
- 456 Cf. Vocabulary: *lježnög* 'thorn'.

- 457–459 *-äm* [-əM] is a particle, which ought to be written separate after the negative word: *ig äm*.
- 460 As corrected in the Corrigenda.
- 461 The postposition should be written separate: *sy sjörti*. Cf. Matt. 7:16, 20.
- 462 *kojd* ‘like’ should be written separate: *mort kojd* ‘like a human being’.
- 463 Cf. pluperfect in Matt. 4:12, 5:21, 5:31, 5:33 and 5:38.
- 464 Misprint: should be *oz*.
- 465 The postposition should be written separate: *sy sjörti*. Cf. Matt. 7:16, 20.
- 466 *kojd* ‘like’ should be written separate: *mort kojd* ‘like a human being’.

❖ 134 ❖

20. *I sidzj nyje votysjas sjörti tödmalannyd nyje.*
21. *Oz byd vöjpysj Menum:
Gospodj! Gospodj!
pyras njebesnäj carštvää’,
no karysj me Ajelys[j] muödämsä,
kod vyjym njebesajasy.*
22. *Sy lunä’ una vöjpasnys Menum:
Gospodj! Gospodj!
igäm⁴⁵⁷ Te n[j]imnad mi proročestvujtā,
igäm⁴⁵⁸ Te n[j]imnad bäsjasäs vötlalä,
igäm⁴⁵⁹ Te n[j]imnad una čudesajasy karlä’*
23. *I sek vis[j]tala nyly:
Me n[j]ikor ig tödly⁴⁶⁰ tiantä;
munä Me djinsjum ljokäs karys[j]jas.*
24. *I sidzj bydän, kod kyyzas taje Mencjum kyyjas
i karas sysjörti⁴⁶¹, loas sajda mortkojd⁴⁶²,
kod karis assjys kerkasä iiz vylä’.*
25. *I muni zer, i vzyyztisnys jujas
i pöljalisnys tööjas i uskedcjsnys sy kerka vylä’,
i iz usj, yštā puktāma völi⁴⁶³ iiz vylä’.*
26. *I bydän, kod kyyzas taje Mencjum kyyjas
i og⁴⁶⁴ kar sysjörti⁴⁶⁵, loas jöj mortkojd⁴⁶⁶,
kod karis assjys kerkasä lya vylä’.*
27. *I muni zer i vizyztisnys jujas
i pöljalisnys tööjas i uskedcjsnys sy kerka vylä’
i usj, i usjem sylän völi ydžyd.*

✠ 135 ✠

28. *Kor Ĵisus pomĵalis sya kyyĵas,
vojtyr divutĵisnys sy velädäm vylä'.*
29. *Sya ved velädis nyje, kudĵj vyna mort,
a abu sidĵj, kudĵj kn[j]ižn[j]ikĵas i Farise[j]ĵas.*